

Ett schakt i Kvarngatan

Linde 484:1, Lindesås 1:1, Lejonet 7,
Lindesbergs kommun och socken, Västmanland

Johnny Rönngren

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2016:11

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING
I FORM AV SCHAKTNINGSÖVERVAKNING

Ett schakt i Kvarngatan

Linde 484:1, Lindesås 1:1, Lejonet 7,
Lindesbergs kommun och socken, Västmanland

Johnny Rönngren

Lst dnr 431-4314-2015

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB
Drottninggatan 11, 702 10 Örebro
Telefon 019-609 04 10

www.arkeologgruppen.se
arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

© 2016 Arkeologgruppen AB

Arkeologgruppen rapport 2016:11

Författare Johnny Rönngren

Grafisk form Nina Balknäs@Högtorps Diverse

Omslagsfoto Kvarngatan sedd från öster. Tegelbyggnaden
till vänster är Kristinaskolan som schaktet grävdes intill.
Den gula träbyggnaden i bilden är Linde 264:1, uppförd
under 1700-talet. Foto av Johnny Rönngren.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Dnr R50223371_150001

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	5
Bakgrund och kulturmiljö	5
Syfte och frågeställningar.....	7
Metod och genomförande.....	7
Resultat	7
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen	9
Tekniska och administrativa uppgifter.....	10
Bilagor	11

Bilaga 1. Schaktlista

Figur 1. Karta över trakten kring Lindesberg med den aktuella undersökningsplatsen markerad med en svart cirkel. Skala 1:250 000.

Sammanfattning

En arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning utfördes av Arkeologgruppen i Örebro AB i samband med markarbete i Kvarngatan i Lindesberg. Markarbetet kunde komma att beröra Linde 484:1. Ett schakt om 4x0,5 meter undersöktes och inget av antikvariskt intresse påträffades. Anläggningsarbetarna, vilka hade i uppdrag att lägga ned en telekabel kunde undvika större ingrepp i fornlämningen genom att nyttja en befintlig kabelkanalisation.

Inledning

I samband med markarbete i Kvarngatan, Lindesberg fick Arkeologgruppen i Örebro AB i uppdrag att utföra en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning. Bakgrunden till ärendet var att TeliaSonera Skanova Acess AB planerade att lägga en ny telekabel i delar av Kvarngatan. På grund av att osäkerhet rådde ifall befintlig kabelkanalisation gick att utnyttja vid det aktuella markarbetet antogs att ny schaktnings erfordrades. Detta innebar att Linde 484:1, vilket utgörs av stadslager från historisk tid kunde komma att beröras.

Vid fältarbetet uppdagades att den befintliga kabelkanalisationen gick att nyttja och enbart ett schakt undersöktes. Inget av antikvariskt intresse påträffades. Fältarbetet utfördes den 2 november år 2015.

Bakgrund och kulturmiljö

Kvarngatan är belägen i den södra delen av Lindesberg (Linde 484:1). Staden erhöll stadsprivilegier år 1643 och hade sin största näring i järnhanteringen.

Bebyggelsen vid Kvarngatan är blandad med äldre bevarade hus längs gatans västra del. Ett av husen med anor från 1700-talet var tidigare Lindesbergs gamla museum (Linde 264:1), och är numera privatbostad. Väster om det gamla museet är de befintliga byggnaderna uppförda under modern tid. Bland annat är Kristinaskolan uppförd under tidigt 1900-tal.

Figur 2. Utdrag ur fastighetskartan med omgivande fornminnesmiljö. Linde 484:1 omfattar den gamla staden från 1600-talet. Sträckningen för Kvarngatan är markerad med en röd linje. Skala 1:8 000.

Syfte och frågeställningar

Uppdraget innebar att utföra en arkeologisk förundersökning av en del av fornlämning 484:1 som berördes av markarbetet. Syftet med förundersökningen var följande:

- *eventuell förekomst av kulturlager, deras karaktär och ålder*
- *eventuell förekomst av anläggningar och bedömning av deras typ, antal och ålder*
- *eventuellt fyndinnehåll, vilket ska inkludera en bedömning av fyndens typ, antal och ålder*
- *bedömning av fornlämningens bevarandegrad på aktuell plats*
- *rumslig avgränsning av fornlämningen inom exploateringsområdet*
- *bedömning av vilka typer av aktiviteter som ligger bakom eventuella kulturlager, anläggningar och fynd som påträffas vid förundersökningen.*

Metod och genomförande

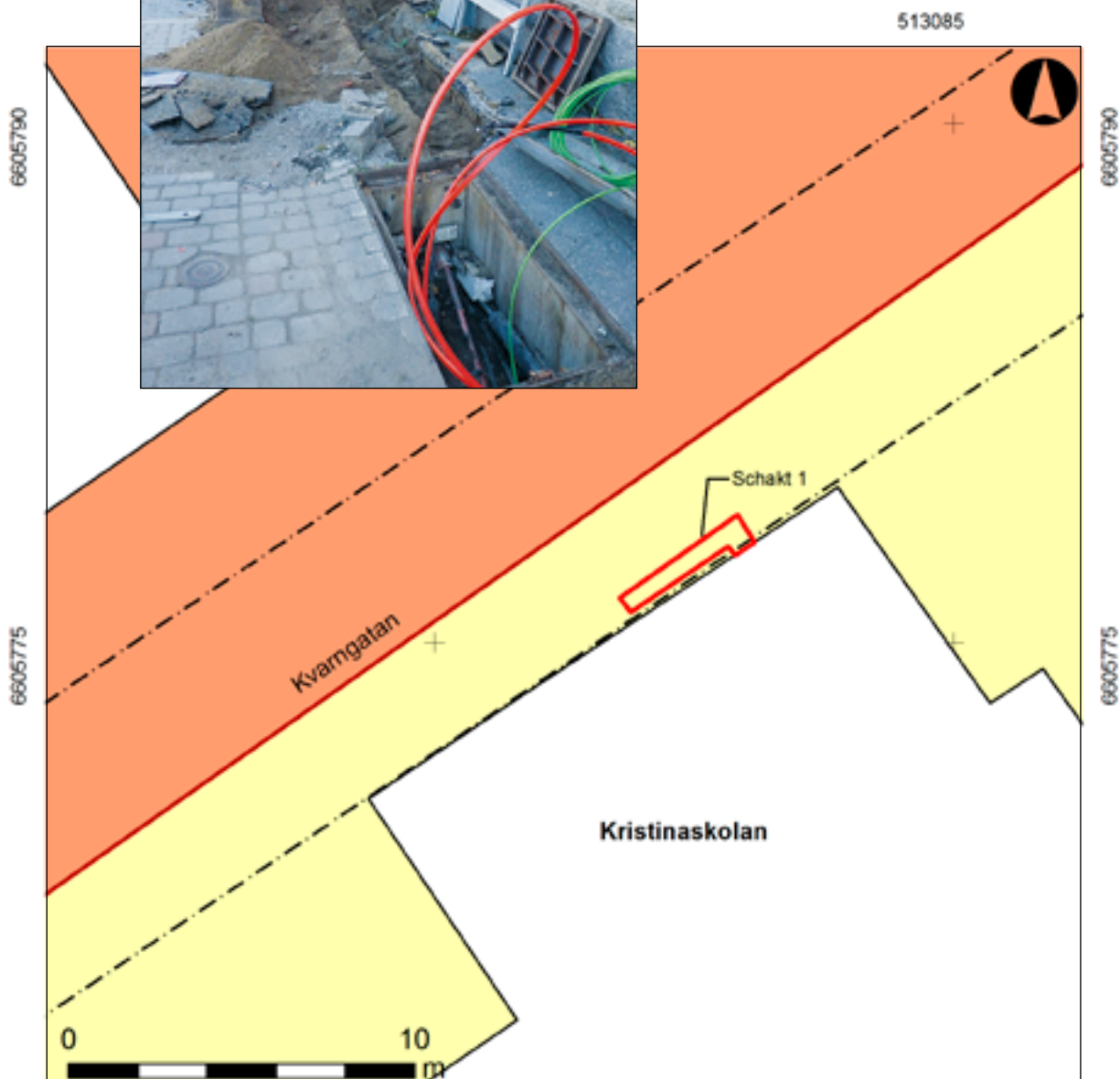
Då markarbetet inbegrep schaktning närvarade en arkeolog vid de ställen där grävning för elskåp utfördes. Schaktet var 4x0,5 meter i storlek och grävdes ned till 0,5–0,7 meters djup. Arbetet genomfördes med skiktvis avbaning med maskin ner till eventuella lager, anläggningar eller konstruktioner samt schakt som mätes in med RTK-GPS och dokumenterades skriftligt samt fotograferades.

Resultat

Vid fältarbetet uppdagades av anläggningsarbetarna att den befintliga kabelkanalisationen kunde återanvändas och enbart ett schakt grävdes för ett elskåp. Elskåpet placerades invid norra fasaden till Kristinaskolan och schaktet som grävdes var 4x0,5 meter stort och 0,5–0,7 meter djupt. I schaktet fanns enbart modernt bärlager och sand.

Figur 3. Schaktet grävdes vid Kristinaskolans norra fasad, invid östra hörnet. I bildens nedre del syns den befintliga kabelkanalisationen som kunde återanvändas vid resterande kabelarbete. Foto från nordväst av Johnny Rönngren.

Figur 4. Schaktets placering invid Kristinaskolans norra fasad. Skala 1:200.

Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen

Uppdraget innebar att utföra en arkeologisk förundersökning inom del av fornlämning 484:1 som berördes av markarbetet. Syftet med förundersökningen var följande: fornlämningar som påträffades skulle dokumenteras avseende karaktär och omfattning samt om möjligt dateras. Detta kan sammanfattas enligt följande punkter:

- *eventuell förekomst av kulturlager, deras karaktär och ålder*
- *eventuell förekomst av anläggningar och en bedömning av deras typ, antal och ålder*
- *bedömning av eventuellt fyndinnehåll, deras typ, antal och ålder*
- *bedömning av vilka typer av aktiviteter som ligger bakom de eventuella kulturlager, anläggningar och fynd som påträffas på platsen.*

Tekniska och administrativa uppgifter

Landskap	Västmanland
Län	Örebro
Kommun	Lindesberg
Socken	Lindesberg
Fastighet	Lindesås 1:1, Lejonet 7
Fornlämningsnummer	Linde 484:1

Projektleddning	Johnny Rönngren
Personal	Johnny Rönngren

Undersökningstid	2015-11-02
Exploateringsyta	2 m ²
Undersökt yta	2 m ² , 4,8 löpmeter
Koordinater	X 513075 Y 6605775
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000

Länsstyrelsens diarienummer
431-4314-2015

Arkeologgruppens projektnummer
2015_56

Arkiv

Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Digitalt arkiv

Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd

Inga fynd omhändertogs.

Bilagor

Bilaga 1. Schaktlista

SCHAKT 1

Schaktet var 4x0,5 meter stort och grävdes ned till 0,5–0,7 meters djup. I schaktet fanns endast asfalt överst och därunder bärlager samt utfylld sand. Inga arkeologiska lämningar påträffades i schaktet.

